

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Általános Tudósító- hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttér petitsora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Néhány szó a földmivelés köréből.

Akkor tesszük az első lépést az előrehaladás felé, midőn hibáinkat a maguk valóságában felismerjük s azt kijavítani, kipótolni igyekszünk.

De most kérdezzük meg lelkiismeretünket, hogy ez könnyű, vagy nehéz dolog-e? Tudjuk, hogy a mint minden ember, ugy a magyar ember is szereti hibáit takargatni s csupán a fényoldalról itéli meg minden tettét, minden cselekedetét.

Talajművelésünk egyik leggyakoribb hibája, hogy nem készítjük kellőleg elő a földet, vagyis nem műveljük úgy meg, mint a hogyan azt meg kellene művelni.

A talaj okszerű megművelése nemcsak a szántástól, a szántás számától, de a szántásnak mikénti alkalmazásától is függ.

Folytonos sekély szántás csekély termést ad a gabonanevelőknél, keveset a takarmányművekben, már pedig ha ez előfordul, üres a gazda zsebe, gyenge az állat s ezért sekély a szántás is, mert a milyen a munka, éppen olyan a termés is.

Nézzük meg a külső országokban végrehajtott talajműveléseket, ott sokkal silányabb földeket szánt fel az eke, de a termés ott nemcsak biztosabb, hanem nagyobb is.

Ott több szántásba kerülnek a gabona, kapás és takarmányművek, igyekeznek fokozatos mély szántással, kellő időben alkalmazott trágyázással a földet jobba tenni, mert azt tapasztalták, hogy a fokozatos mély műveléssel a terméseredmények feltétlenül nagyobbodnak, de ezenkívül a mély művelésbe vetett növény sokkal jobban ellenáll az idő viszontagságainak is, mert mentül mélyebb a szántás, annál nagyobb felületből táplálkozhatnak a növény mélyre nyúló gyökerei segítségével s ilyen körülmények között gyorsabb fejlődésnek indulva, különösen jól fogja birni a szárazságot.

Ha a föld nedves természetű a többszöri szántás, fokozatos mély művelés, kellőleg alkalmazott trágyázás szintén csak javára van az illető földnek, mert a többszöri szántással a nedves természetű föld a levegő behatásának többszörösen kitéve, fokozott mértékben veszteli el felesleges nedvességét, a vizet is jobban át fogja eresztetni s így ha ehhez az okszerű trágyázás is hozzájárul, feltétlenül nagyobb terméseket is fog eredményezni.

A míg tehát a talaj vagy földművelésnek itt Muraköz vidékén egy általános hibája, hogy nem szántanak elégséges számban és fokozatosan mélyebben is, addig különösen a tarló leszántásáról is megfele-

keznek, pedig ezen tarlószántásra is nagy szükség van különösen kiszáradtáknál, kiknek nem elég tiszta a földjük — szóval gazos, mert nem vetnek el tökéletes gyommentes magot, már most ezen gyomok a gabonanevelőkkel fejlődve és megérve már aratás előtt, vagy éppen aratáskor hullanak ki s így a megszokott műveléssel csak szaporodnak.

A dudva, a gaz pedig tudvalevő a gazdával egy konyháról él, mert művelési növényétől huzza el azt a zsirt, a mit a trágyázással adtunk a földnek, ha tehát nem műveljük úgy a földet, hogy a többszöri szántással a gyomok irtását is ne cseleznánk, feltétlenül rosszul gazdálkodunk.

Az első tehát minden gazda előtt az legyen, hogy a mikor a földről a gabonanevelő letakarított, ha mindjárt a keresztet a földön is állanak, szántásuk azt 3—6 ctmre (legalább kétujjnyi mélyen) fel, hogy az elhullott gyommagok ezen sekély földtakaró alá kerülve, mielőbb kikeljenek.

Ha ezen szántás idejétől eltelt 2—4 hét, szóval azt látjuk, hogy földünk felszíne már kizöldült a gyomoktól, akkor igyekezzünk a földnek legalább egy 15—20 ctm. (egy jó arasznyi, másfél arasznyi) mélységű szántást adni, hogy ezen szántással a földet megmélyítve, a kikelt gyomokat a mé-

T Á R C Z A.

Találkozás.

Fellegben előttem
Fátyola a multnak.
Régi kedves képek
Élémbe vonulnak.

Látom — egy kis padon
Ott ülsz együtt velem,
Én sem merek szólni, —
Te is hallgatsz mélyen.

Azóta sok bú, baj
Szállott el fölöttünk,
Sok idő multával
Ujra összejöttünk.

Nem ülünk, mint akkor
Ábrándozón, némán,
Elszevegünk szépen
Sok közömbös témán.

Mégis — beszédesb volt
Akkor hallgatásunk,
Mint a mai napon
Hangos mulatásunk.

Hortoványi László.

Névnapon.

A háziasszony névnapját ünnepelte a kis számu, de igen kedves és szellemes társaság. Jöizün elköltött, jó vacsora után kellemes érzés szokta átjárni az embert, s ilyen érzés szállta meg ezt a társaságot is, melynek válogatott borokban sem volt hiánya.

Nevetgéltek, csevegtek, az élet apróbb kalandjait s eseményeit beszéltek egymásnak. A politika és a pletyka ki volt zárva. Csakis egy ilyen jóízű társaságban keletkezhetett egy oly indítvány, hogy mondja el mindenki életének egy kedves epizódját.

Mindenki elmondta a magáét. Utoljára maradtak a háziasszony és a férjigazda. Egymásra néztek, elmosolyodtak s a férj elkezdett beszélni: — Hadd mondjam én a mi legkedvesebb közös epizódunkat. Hat év előtt történt.

— Ah, ez érdekes lesz. kiáltott közbe egy fiatal uracs, hisz akkor te még nőtlen ember voltál.

— Bizony barátom, nőtlen és boldog ember voltam, mert szerelmes voltam a szép Örley lányba, azaz a feleségembe. Csakhogy boldogtalan ember is voltam, mert reménytelenül szerettem. Frida apjának, anyjának egyaránt tetszettem, de maga Friduska hallani sem akart rólam. A doktorátus elnyerése után minden hónapban megkértém s minden hónapban kosarat kaptam. Anyósom, apósom egyre biztattak: majd megtörök ők a jeget. De nem sikerült megtörniök. Én vizsgomat a jó vacsorákban kerestem, amelyek Fridáéknál igazán pompásak voltak. Egyszer épen bál előtt állottunk, a bábitani részvételre sikerült Fridámat is rávennem.

Este értük jöttem pompás csokorral, mi Fridust érzéketlenül hagyta. Az igaz, hogy engem a bál előtt vacsorájuk nem hagyott érintetlenül, fölséges volt. Frida egy falatot sem evett. Egyébiránt a bálban nagyon boszus volt, sőt annyira illetlen is, hogy nem akart velem táncolni. Én bus lemondással édes anyjához mentem s vele társalogva töltöttem az estét. Mama igen álmos lett, és látván, hogy Frida nélkülünk is igen jól mulat, átvezettem a kis fülkék egyikébe. Ott azután letelepedtünk s Frida anyja vállamra hajtv a fejét, szendereggt egész a szünőráig. Én meg sem moceztantam a helyemen.

Haza mentünk. Fridát az egyik rendező vezette a kocsihoz, a mamát én vezettem karomon. Eszre vettem, hogy anyósom kissé el akar maradni Fridától. Meglástitottam lépteimet.

Tudja fiam, szóltak meg anyósom, mert maga olyan jó fiu s mert tetszik is nekünk, megmondom bizalmasan, hogy miért nem tetszik a leányunknak.

— Nos? szepegetem kíváncsian.

— Azt mondja Frida, hogy a szerelemnek nincs étvágya s mert önnek olyan pompás étvágya van nálunk, hát nem is szeretheti önt.

Elkaczagtam magam, s aztán így szóltam:

— No ha csak ez a baj, majd segítünk azon.

Ezután Fridáék vacsoráin semmit sem ettem s a vacsorák után, mikor hazamentem, először bementem megvacsorázni egy vendéglőbe.

A játék jól indult, de vége szakadt. Fridáék kimentek a birtokukra, hol kényelmes kastélyukban szokták tölteni a nyarat és én magam maradtam szerelmemmel s most már fékezésre nem szoruló étvágyammal.

lyebb alászántással megsemmisítve elkorhadásra (rothadásra) késztesük.

Ezen megtörtént mély szántástól 5—6 hetet ismét várunk kell, a míg a talaj beéredett, a mi akkor következik be, a midőn ezen idő eltelté után a szántott földre lépve, az alattunk besüpped.

Ezután jön a tulajdonképeni vetés szántás 10—12 cmtrnyi mélyen, ez a közvetlen vetés előtti szántás, a melynek ismét azért kell sekélyen történnie, hogy a felső porhanyag réteget éppen oly mélyre fordítsuk le, mint a mily mélyen terjeszkedik a mag csirájából lett gyökér-fejlődése első időszakában, mert az őszi vetésnél különösen arra kell törekednünk, hogy az őszi folyamán még megérődhessék s ezérl ne szántunk vetés előtt mélyebbre, mert a már készen álló tápanyag éppen akkor nem jutna még az őszi folyamán érvényre.

Egy igen nagy hibája még a muraközi gazdáknak, hogy tavaszki alá nem készítik elő a földet már őszzel, pedig az őszi szántásnak igen szembetűnő hatása van a tavaszi vetéseket illetőleg.

A tavaszki alá igyekezni kell a földet még az őszi folyamán felszántani, mert a fagy átdolgozza a talajt, a tápanyagok a nagyobb esőzések, hó stb. különösen melegebb és hidegebb időjárás változásai a föld részeire omlasszólag hatnak s így több tápanyag fog a tavaszki fejlődésénél rendelkezésére állani.

Az őszi szántásokkal tehát földünket feltétlenül javítjuk s általában azt mondhatjuk, hogy minél költöttebb a talaj, annál szembetűnőbb a fagnak elmálasztó hatása.

Az őszzel jól felszántott föld, habár több nedvességet is tart vissza, de azért korábban művelhető mint az, a mely csak tavasszal szántatott fel. — Máskor megint többet.

Berger Károly Lajos.

Egyszer csak levél jött; Frida tulajdon kis ujjaitól eredt.

Jöjjön melőbb Sándorlakra, már igen unjuk magunkat s így igen szívesen is látjuk.

A mama pedig bizalmasan megírta azt is, hogy magammal hozhatom a jeggyűrűt is.

Egy óriási bőrönddel s a jeggyűrűt kis dobozával másnap reggel már Sándorlakon voltam hogy tíz napot ott töltsék.

Asztalnál alig ettem valamit. De azért étvágyam ép oly nagy volt s ép úgy kielégítésre talált, mint egyébkor. A hetedik napon annyira megsajnálta Frida, hogy kijelenté, ha ittartózkodásomat meghosszabbítom, a tizedik napon megtartjuk az eljegyzést.

Persze az eljegyzésen sem ettem semmit. Hanem azután szobámba osontam, kinyitottam a nagy bőröndöt s tovább pusztítottam a nagy rakományt. Elővettem egy doboz konzervet s jóízűen, nem: mohón kezdtem falatozni, mikor csendes kopogtatás hallatszott és belépett az én menyasszonyom.

Első perczben kétségbeestem, hogy mindennek vége lesz köztünk, s rasketve vártam ítéletét. Ő egy szárnalmas tekintetvet vetett reám és a bőröndben heverő dobozok halmazára, s pajkos kacagással így szólt:

— Hát ez jobban ízlik a menyasszonya főzténél? Nem zavarom, jó étvágyat!

Távozni akart, de én siettem menyasszonyom csókjaival kárpótolni magam.

Ez az én s Fridám életének legkedvesebb epizódja.

Jules.

Első mezőgazdasági országos kiállítás Szegezen.

Az »Országos Magyar Gazdasági Egyesület« ugysis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja a Szegezi Gazdasági Egyesülettel karöltve a földművelésügyi miniszter támogatása mellett 1899. évi szeptember hó 3-tól bezárólag 10-éig Szegezen országos mezőgazdasági kiállítást rendez. A kiállítás országos jellegéből folyólag a mezőgazdaság minden ágát felölelné, és ennek megfelelőleg a következő 6 csoportra oszlik:

I. Élőállatok és állati termények kiállítása.

II. Földművelési és növényi termények kiállítása.

III. Szőlőművelés, borászat, gyümölcs és kertészeti kiállítás.

IV. Mezőgazdasági gépek és eszközök kiállítása.

V. Házi- és mezőgazdasági iparok kiállítása.

VI. Erdészeti és vadászati kiállítás.

Az egyes főcsoportok már a munkálatokat meg is kezdték, úgy hogy a kiállítás általános programja már a jövő hó végén közkézen forog. Különösen érdekesnek ígérkezik az állatkiállítás, a mely első sorban az Alföld állattenyésztését volna hivatott a nagyközönségnek bemutatni.

Az állatkiállítással kapcsolatban egy országos löverseny rendeztetnék és a szegezi Gazdasági Egyesület már meg is tette a kellő lépéseket a versenypályának bejegyeztetésére iránt.

Általában a rendező-bizottság fősulyt helyez arra, hogy a kiállítás tanulságos legyen, és hogy a kiállítóknak nézve közvetett anyagi haszonnal is járjon, és így nem annyira a mennyiségre, mint inkább a minőségre fogja a sulyt helyezni a kiállítandó tárgyak megválasztásában.

A kiállítás iránti érdeklődést nagyban fokozza az, hogy annak védnökeül József főherczeg ő Fensége fog felkérgetni, a ki mint az ország első birtokosa is a magyar gazdaközönség körében nagy rokonszenvenek örvend. A kiállítás diszelnökeül felkérgetti dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Megyebizottsági tagok választása.

A f 1898. év végén a választott vármegyei bizottsági tagok fele részének mandátuma lejár. A választott bizottsági tagok kilépő fele része, valamint a választott bizottsági tagok közül időközben tagsági képességüket elvesztett, vagy elhunyt és leköszönt tagok helyébe teljesítendő választások határnapjára a szeptemberi törvényhatósági rendes közgyűlés október hó 28-át, az esetleges pótválasztásokra pedig november hó 14-ik napját tűzte ki. Választási elnökökül, illetőleg helyettes elnökökül vidékünkön választó kerületekként a következő bizottsági tagok választattak meg: A stridói választó kerületben Tóth István, Wollák Rezső; a mura-szerdahelyi Szilágyi Gyula, Tivadar Ferencz; a csáktornyaiban Molnár Elek, Prusácz Alajos; a dráva-vásárhelyiben Ziegler Kálmán, Kornfeind Nándor; a bottornyaiban Zakál Henrik, Murai Róbert; a perlakiban Szabó Imre, Sipos Károly; a hodosániban Peczek György, Kisfaludy Gyula; a mura-vidéken Gadó Máttyás, Babics Gábor; a kotoriban

Hirschler Miksa, Kele György; a domboruban dr. Böhm Simey, Grész Alajos.

— **Megyei biz. tagok választása.** Kilepés, elhalalozás következtében vagy egyébként megüresedett megyei bizottsági tagsági helyekre e hó 28-án ejtettek meg vármegyénk területén a választások. Megválasztottak: Csáktornyan Czerkies Kálmán és Tóth István, Dráva-Vásárhelyen Schadt István és Rosenberg Lajos; Stridón Terbócz István és Ivkó János; Mura-Szerdahelyen Stefaics Miksa, Besnyák Lajos és Kollarics Imre; Bottornyan Tóth István, Larnszak István és Rupich Vincze. Az alsó-vidéki községekből lapunk zártakor még nem érkeztek be a tudósítások. A felső vidéken legnagyobb érdeklődést tanúsítottak a csáktornyai kerületben, ahol 311 szavazatot adtak le.

— **Hivatalos látogatás.** Szelestey Károly őrnagy, székesfehérvári csendőrkerületi parancsnok, a helybeli csendőrőrsön f. hó 28-án és 29-én szemlét tartott, s innen 29-én Székesfehérvár felé utazott.

— **Kirendelés.** Balasko Iván csendőr ideiglenes szolgálatlétre a nagy-kanizsai őrsre rendeltetett ki.

— **Halálozás.** Barbarits Győző kir. tanfelügyelőségi tollnok, a helybeli állami tanítóképző-intézet volt növendéke, hosszas szenvedés után f. hó 18-án meghalt életének 34-ik évében. Barbarits Győző először mint tanító működött Alsó-Domborun, a honnan a balaton-füredi szeretetkházhoz került család-tanítónak, hoi tíz évig fáradhatatlan munkásságot s a nevelés iránti lankadhatlan ügybuzgóságot fejtett ki. Ez törte meg életerejét s esett abba a betegségbe, mely halálát okozta. Majd a győrmegeyi tanfelügyelőséghez nevezetett ki tollnoknak, onnan pedig N.-Beckerekre. Megrongált egészsége miatt hosszabb időre szabadságotlított, később pedig nyugdíjaztatott. Ettől az időtől kezdve kereste fel mindazon gyógyhelyeket, fürdőket, a hol enyhét és gyógyulást remélt, de már késő volt. Mell- és gégebaja egyre nagyobb mérvet öltött, míg legutóbb Grácba szándékozott, de utközben történt halála ezt nem engedte. Földi maradványait szülőhelyére Turnischára hozták, hoi e hó 21-én helyezték el a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra. Örök béke legyen porai lelett!

— **Szabadságolás.** Bötes Sándor perlaki tisztelhetbeli főszolgabírói betegsége miatt az alispán bizonytalan időre szabadságolta.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyi-miniszter Mayer Károly perlaki kir. járásbírói aljegyzőt e minőségben a nagy-kanizsai kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Jegyzőválasztás.** F. hó 24-én Bottornyan megejtett körjegyzőválasztáson egyhangulag Medved Lajos ottani helyettes körjegyző választott meg.

— **A helybeli Kisdédóv-Egyesület** e hó 23-án Ziegler Kálmán elnökele alatt közgyűlést tartott. A számvizsgáló bizottság jelentése alapján (bevétel 1109 frt 92 kr., kiadás 839 frt 40 kr., a vagyon 3830 frt 02 kr.). Polyák Máttyás pénztárosnak a fölmentvényt megadják s neki páratlanul buzgó fáradozásáért köszönetet szavaznak. — Övönő jelentése szerint az övödába havonként 100—120 kisdéd jár. — A közgyűlés a kisdéd nagy számára való tekintetből egy segédövönői állás szervezésének a szükségét kimondja s a választmány eljárását annak szervezése tekintetében jóváhagyta s ennek folytán Martincsevics Julia okl. övönő állásában megerősíti. — A jövő évi költségvetés 374 frt 44 kr. hiányt mutatván, a kormányhoz államsegélyért kérvény intéztetik. — A

Buzáson felállítandó 2-ik óvintézet ügyében, miután alkalmas helyiséget ott nem találni, elhatározza, hogy a városhoz kérvényt intéz abban az értelemben, hogy a megszávozott 260 frtos évi segély helyett saját telken épületet emeljen.

— **A szomszédságból.** A varazsi új városi kórház, melyet legfelsőbb engedelmével Ferenc József-kórháznak neveztek el, mult szombaton nyitotta meg Horvátország bánjának nevében Rubidó-Zichy főispán. — Boldogemlékü Erzsébet királyasszonyunk szobrára, melyet Varazdon szándékoznak felállítani, a kereskedői körökben 1200 frton felül gyűjtöttek össze. A gyűjtés folyik.

— **Hymen.** Rantes Menyhért király-laki áll. iskolai tanító f. hó 24-én vezette oltárhoz néhai Láng Mátyás nyug. közhads. százados leányát Anna kisasszonyt a felső-mihályfalvi kath. egyházban. — Cinzek István vashegyi áll. isk. tanító jegyett váltott Adelmán Ferenc stridói vendéglős leányával Antónia kisasszonyt. — Szakonyi Géza csáktornyai áll. polg. iskolai tanár eljegyezte Kintner Róza k. a., a csáktornyai áll. polg. leányiskola tanítónőjét.

— **A király és az „Erzsébet Királyné Alapítvány”.** Jóságos uralkodónk is értesült immár az övegy gróf Teiki Sándorné és koszorús irónk Jókai Mór elnöklele alatt alakuló »Erzsébet királyné alapítvány«-ról, Perczel Dezső belügyminiszter előterjesztése folytán. Szeretett királyunk mélyen meghalva vette legkegyelmesebben tudomásul azt a nemes és humánus célt, melyet felejtethetlen Erzsébet királynéről elnevezett országos alapítvány maga elé tűzött. És ebben az ügyben a belügyminiszter a napokban a következő leiratot intézte özv. gróf Teiki Sándornéhoz: 5594./eln. szám. Méltóságos Grófnő! Ó cs. és ap. kir. Felsege Méltóságos grófnéknak és dr. Jókai Mórknak mint a magyarországi nőegyletek kiküldöttjei által f. évi szept. 21-én tartott gyűlés elnökeinek felségfolyamodványa következtében legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy néhai Ó csász. és kir. Felsege Erzsébet királyné iránti hála és kegyelet jeléül a magyarországi nőegyletek által létesítendő jótékony alapítvány az »Erzsébet királyné alapítvány« nevet nyerje. Erről van szerencsém méltóságos Grófnét tisztelettel értesíteni. Fogadják Méltóságod stb. Perczel Dezső s. k. — Ó Felsege legkegyelmesebb hozzájárulása és a hazájukon forró szeretettel csüngő magyar nép önzellen támogatása révén immár rövid idő alatt testet ölt imádott Királynéknak megdicsőíttetését célzó »Erzsébet királyné alap«, mely valóban méltó lesz Ó hozzá» és állni fog időtlen időkig.

— **A balaton-tavi gőzhajózás.** A balaton-tavi gőzhajózási részvénytársaság igazgató-sága az utazó közönség tudomására hozza, hogy Siófok és Balatonfüred állomások között a rendszeres hajójáratokat f. hó 24-én beszüntette. A boglár—révfülp—badacsonyi vonalon azonban a rendes közlekedést, a jelenleg érvényben levő őszi menetrend szerint, további intézkedésig, változatlanul fenntartja. Egész osztályrakományokra terjedő szállítványok, az összes állomásokról a Balaton bármely pontjára továbbra is felvételnek szállítás céljából.

— **Táncpróba.** Neumann Márk tánc-tanító a mult héten fejezte be Csáktornya előadásait. A tanfolyam befejezésül a polgári iskola tornacsarnokában ma egyhete sikerült táncpróba tartott.

— **Tűz.** A Szent-Rókus majorban f. hó 26-án éjjel egy cselédház konyhájában isme-

retlen okból tűz ütött ki. A tüzet hamarosan elfojtották, csak kevés értéktelen tárgy esett áldozatul.

— **Időjósító szentek.** Hiába fogták rá az időjárásra, hogy az a legállhatatlanabb dolog a nap alatt; igenis, nagyjában egy nyomon jár biz az évről-évre. Réges-régen vette észre ezt a legjobb észlelő, a nép, s megállapította hónapról-hónapra azon szentek napjait, melyek az időváltozásra mintegy befolyást gyakorolnának. Mit jósluak a következő november hónapra? Mindenszentek napján van a vén asszonyok nyara. Mindenszentek napján levágtott búikk szilánk ha száraz, nedves telet, ha ellenben nedves, kemény telet jelez. Vizek jég nélkül nedves esztendő hoznak. November 4. Boros Károly (jó már a karcsos). 11. Márton olykor fehér lovon jön, (már havazik). Ha Márton napján borult időjárás van, kitarthatatlan telünk lesz. Derűs Márton kemény telet hoz. Ha Márton napján a lud jégen áll, karácsonykor sárban botorkál. Ha Márton napi megsültött lud melle fehér, nagy hideg lesz, ha vörös, inkább nedves. Márton napi eső, utána lagy, időjárás halála, nagy drágaság. Ha dörög, midőn a hold a nyílás jegyében van, a hegyoldalon levő vetés hatalmas lesz, míg a völgyben levő nyomorult. Boldogasszony bemutatása (21-ike) mutatja a téli időt. A milyen a Katalin napja, olyan lesz a január, a milyen a Katalin utáni nap (26), olyan lesz a február. András napi hó, buzának kárt okoz.

— **Katonaszökevények.** Matomalinovecz Mátyás vinári (horvátországi) illetőségű dsidást, ki f. hó 21-én a Varasdon állomásozó cs. és kir. 5. dsidásezred 2. századától megszökött, a helybeli csendőrség f. hó 22-én éjjel 3 órakor a dráva-csányi erdőben elfogta. A fennli ezred 3. századától pedig Gordás István dsidás szökött meg, de a perlaki csendőrség f. hó 22-én Perlak mellett letartóztatta, s ma már Matomalinoveczcel együtt a helybeli katonai állomás parancsnokságának adatott át.

— **Lopás.** Grula Antal kopaszhegyi esküdtölt egy pár csizma és egy üveg pálinka ellopott. A tettest Jambrovics Ferenc felsőkirályi egyén személyében a helyi csendőrség elfogta s ma már a kir. járásbírósnál bűnhődik, ki különben nemrég kilencz havi börtönbüntetést állott ki.

— **Szerelemföltésből.** Kovacsics János áll. polg. iskolai szolga felesége sz. Zernecz Anna f. hó 28-án delután Zsvrkovics Mária cselédleányt féltékenységből egy hatlövetű forgópisztolyal az áll. polgáriuskola pinceszékhelyiségében megtámadta. Háromszor lött Zsvrkovics Mariára, az első golyó céllt tévesztett, a második a leány mellét horzsolta, a harmadik arcába furdott, melyet ezideig még nem sikerült kivenni. A leány sebei nem életveszélyesek, a tettesnőt a csendőrség a helyi kir. járásbírósnak adta át.

— **Sajtóhiba.** Lapunk m. számában a stridói aljegyzői kirendelésről szóló hírlünkben tévedésből helyettes »jegyző« szedetett. Helyreigazításul közöljük, hogy nem a »jegyzői«, hanem az »aljegyzői« állás volt üresedésben, mely helyettesrel lett betöltve.

— **Jegyzőválasztás.** A Csáktornya városi, nyugdíjazás folytán üresedésbe jött jegyzői állás tegnap töltetett be választás útján. Pályázott 5 okl. jegyző, kik közül a fősolgabíró által jelöltek: Plichta Béla, Novák László és Földes Imre. Beadatott 36 szavazat, melyből Plichta Béla vízi-szt-

györgyi jegyző legtöbbet (29-et) kapott, s így a jegyzői állást ő nyerte el.

— **Periokról** írják lapunk zártakor, hogy ott nagy érdeklődés mellett ejtetett meg a törvényhatósági bizottsági tagok választása. Beadatott 155 szavazat. Megválasztottak: Lange Kelemen és Verly Ernő.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hasfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, közhányóknál, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórna, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtatott bedörzsöléséknél az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a »Horgony« védjegyre kérünk figyelnit.

— **Páratlan kedvezmény.** A Höl z e l és H a c k e r elsőrangú férfi-, női- és gyermek-czipó-raktárban (Budapest, VII. Erzsébet-kört 58., a Royal szállodával szemben) minden 5 frton felüli vevő — daczára a kitűnő, szolid és olcsó árúknak — a »Nemzetközi biztosító társaságtól« ingyen kap egy 2000 koronáról szóló életbiztosítási kötvényt, mely haláleset, baleset, munkaképtelenség és rokkantság esetére is érvényes. E hallatlan kedvezmény a Hölzel és Hacker cég kizárólagos joga, úgy hogy más czipóraktár e kedvezményt nem nyújthatja.

— **Emlék a királynénak.** Elhunyt nagyasszonyunk iránti kegyeletét méltóan örökölteti meg Torontál-Erzsébetlak rom. kath. hitközsége, a mely a hívek összserakott filléreiből Erzsébet királynénak emlékére a »Budapesti szivattyú- és gépgyár részvénytársaság (ezelött Walsler Ferenc)« jóhírű harangöntődjében egy körülbelül 400 kg-os harangot rendelt meg, a melynek egyik oldalára magyarországi Szt.-Erzsébet, a másik oldalára elhunyt királynéknak dombormú képét önteti megfelelő felirattal.

— **Szerencse föl!** Ily című ismertető lap jelent meg F e k e t e Károly a m. kir. osztály-sorsjáték főelárusítójának (Budapest, VI. Andrássy ut 10.) kiadásában, mely képes illusztrációkkal ellátott czikkekben ismerteti az osztálysorsjáték intézményét. Ezen érdekes tartalmu lapot egy levelezőlapon kifejezett óhajra bárki ingyen és bérmentve kapja meg. A III. sorsjátékra vonatkozó rendelkezés ezen elsőrangú főelárusító által gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

— **M kir. osztálysorsjegyek.** A ki osztály-sorsjegyeket akar vásárolni, az forduljon közvetlenül a **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzletéhez** (Budapest, Dorottya utca 1.) Ez az intézet minden tekintetben **legnagyobb bizton-ságot** nyújthat. Miután közvetlenül a húzás előtt (1898. november 17-ikén és 18-ikán) az említett pénzintézet rendszerint tul van terhelve megrendeléseket, a mennyiben a közönség nagy része ezen előkelő intézettel szerzi be sorsjegyeit, ajánlatos lesz a sorsjegyeket nála **már mos megrendelni**, a míg a készlet el nem fogyott.

Szerkesztői üzenetek:

Közérkölciségünk. Némi kihagyással és javítással beváltak.

Takarítás közben. Feldolgozása ügyes, de tárgya miatt nem való a mi lapunkba. A csarnok rovatot lapunk kimért tere miatt nem állandósíthatjuk.

Mikor az asszony üdül. Úgyesen van írva, kár hogy sikamlós a befejezése. Nem közölhetjük. **Az időjósítás.** Köszönjük szives ajánlatát, melyet készséggel elfogadunk. Érdekes közlése a természet köréből mindig érdeklődéssel olvassa a közönség.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és lap tulajdonos:

FISCHEL FÜLPÖL (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tiču zadržaja
novinah, naj se pošiljaju na
ime **Margitai Jožefa** urednika
vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova
kam se predplate i obznane
pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjedan jedankrat i to: vu svako nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe
i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

Nedeljni popoldan v selu.

(Tretja nedelja.)

(Dalje.)

Vlada odredi, da 12—15 godišna deca po večerah bi vu školu dohadjala. Kuliko dohrote bi se znaveća deca, ali ona nečuju iti vu školu roditelji pak je nato ne podbadjaju, jer tak misliju i veliju, da k motiki i kosi je već dosta njezina znanost. Tak odhitiju od sebe vnoği onu korist, koju vlada davle i na svoj veliki kvar tak zaostane vnoği človek. Na svoj velik kvar. Jer, ni je to kvar, da človek ne more votizerati, to je takov posel, na kojega samo svake pet let dojde red, nego to je pravi kvar, da nezna čitati i pisati i poleg toga neprestano mora prepoznavati svoju neznanost. Ali tamo je druga korist, koju država daje, da fal moremo po željeznici putovati i na njoj voziti.

Jeli više poiščeju to jeftinost? Ne! Vidite ove dane je bil N . . . kum vu varašu. Im svi znate, da je kosu kupil. V jutro rano je odišel i kesno večer jer dimo došel. Pitam ga, kaj je novoga vu varašu? On se srđi na varaš, da za jeden obed 50 krov je moral platiti, pak nikaj nije vreden. Na putu pak je odišel v jednu čardu i tamo se za 30 krov dobro najel. No vidite, ako se kum N . . . v jutro ob 6. vuri sedne na vlak, 10 krov plati i ob 7 vure je već tam. Pokupi s kaj mu je potrebno i ob 10 vuri već more doma biti. Put ga 20 krov košta. Doma se more naobedovati i stim bi prešparal 80 krov i trifertala dana, koj je ipak

30 krov vreden. Ako pak još zeme k tomu truda i da si je i čizme zrabil, bormeš mu je ne vredno bilo pešice iti vu varaš.

Svakomu su se dopale ove reči, samo Tóki ne. Sram ga bilo, da je učitelj njegve reči tak uništil i zato veli: »Tak se mi vidi, da gospona učitelja je vlada zela v rendu?«

Učitelja su jako zbantuvale ove reči i zato si je zel škriljaka, da bude odmah otišel.

Više zmed spametneših su ga prosili, da samo naj ostane i da jim naj propoveda.

»No dobro je« — veli učitelj. — Koj samo z jedne stranke gleda razvijanje stvarih, koj samo svoje želje hoće spuniti, a na drugoga ne misli, on nemre spravičnim sudom biti. Jer vidite! Ja velim vam naprimer v seli su stani ne dobri za stanovanje, sobe su nizke i vuzke, obloki su mali, kuhinja je mala, zakadjena. Poderejmo to sve! Zazidajmo sve z novič. Lěpe, svetle i prostorne stane!

Jeli bude med vami takov bedak, da ide dimo, i poče raztepiti svoje stanje? Svaki se zapita prvič, gde budem zel materijala i peneze k tomu? Gde budem tak dugo s obiteljom mojom živel i stanuvaj? Vidite, takvo stanje je red vlade i države. More biti budemo išli i sve ono, kaj su i smo čez jezero godinu učinili za domovinu, za našu dobrotu i razstepmo, da drugač me nimo orsaga. Francuzi su već pred sto godine izobrnuili svoj orsag. Uništili carstvo i

kraljevinu. Orsaga su za republikanskoga učinili. Pak zato se ne plača porez (štibra)?

Jeli je tamo ne vlada? Jeli nega tamo ministeriuma?

Jega! još je više ministrov kak pri nas. Porez (stibru) još više plačaju, kak pri nas. Orsag ima cez leto već izdatka, kak pri nas. Ima puno gladne ljudi i puno više bogcov, kak pri nas. Naša vlada, vidite uvek zidje dalje i dalje na on fundament, koj je već 1000 let star. Vidi vlada, gde je mali, zamazani stan i trsi se ona komu — komu na pomoć. Samo vi to ne zemete v pamet, jer uvek samo pokudljivost i nezadovoljnost čujete. Prošlo leto prvi zakon je došel za jeftnu sol za marhu. Za koga su vuredili toga zakova? Za siromaka, za male gazde. Sedma zakonska štiva je uništila lutriju. Zakaj? Jer po njoj se mnogi i mnogi človek vkanil i vnoği je svoje krajcare pogubil. Deseta zakonska štiva daje puta, kak se more pri marhi lepljiv plućni beteg zastaviti. Petnajske zakonska štiva daje priliku za beteznike, koji su siromaški, da bezplatnu se vraćti moreju u špitalah. Vidite, to sve su učinili za siromake. A letos pak je zemljodelavski minister na prezel jednu takvu gospodarskvu lozu, na koju su dosada vnoği niti ne premislili, to je ribarija (halosija). Do pol tri millionov je zel za povanje svilnog kukca. Sve je učinil i učini i denes, da pripomere gornice i da se neblagoslivna filokszerza s funda. Dakle ovi cini, koje nemoči zatajiti, ne su na našu dobrotu? Ali vreme je jako

Z A B A V A

Putovanje prikaza.

To se je, još onda dogodilo, kad su u Čakovcu živila gospoda: fiškališ Deurbany, Dr. Grész, veliki sudec Svagel i ostala, mnogou još i danas u pameti gospoda.

Jednog anda dana je gospodin fiškališ Deurbany dobil od Barona K. jednoga velikoga purana na prikaz. Rečeni puran je bil već zaklan, čisto obskuben i napunjen najplemenitijimi glivami tako zvanimi »Trüffli«. Taj puran je tak tečno izgledal, a k tomu napunjen trüffli, da su se gospodinu fiškališu na njega samo onak štečki hitali, da bi ga bil mogel, kak se ono veli, odmah onak sirovoga jesti pričeti.

Gospodin fiškališ je medjutim bil čoviek, koj je sve znal dobro i temeljito pro računati i kojega je pamet bila veća nego želudac, pak je stoga znal svoja poželenja obuzdati i šteckom, koji su ga u njem navogavali, da tu finu pečenu za sebe pridrži, zapovedati, da miruju, jer on već bolje zna, kaj ima tim puranom učiniti. Preobladal je anda samoga sebe i odlučil je purana onak

kak je bil, punoga trüfflah: poslati svojemu vraćtelju Dr.-u G., koj je kakli glasoviti liečnik i u njegovoj kući liepe dokaze svoje učenosti pružal. Pošalje anda purana sa prijateljskim listom doktoru te mu zaželi »dobar tek«.

Kuharica gospodina doktora, kad je zagledala purana, zavrinsula je i rukami pucala nad glavom, jer nekaj tak finoga i tečnoga, kak je ov puran bil, još nikad u svom životu nije vidla. Zato ga oberučke pograbi, kak mačka vrahca, i odlučil ga iz ruk neizpustiti, dok bu samo jedna kaplja života u njoj te hoće s njim odmah u kuhinju odputovati.

Ali čovieku neide uvijek sve onak po znori, kak bi želel, pak tak se je i našoj kuharici meša pokvarila, jer gospodin doktor joj mahne rukom, da stane, te joj posve mirno veli: »Pomalo Barica! — Nemoj se nagliti! — Ja znam za ov puran mnogo bolje miesto nego li je naša kuhinja; ja hoću centrum pogoditi, pak budem toga purana poslal mojemu vrlomu prijatelju K., koj je višekrat i onda bolestan, kad je posve zdrav kak riba u vodi, a ja pri tom svake godine liepi kup novac zaslužim. Ta-

kovomu je vriedno kad kad kakov prikaz načiniti.«

Kuharica se je proti tomu iz petnih silah protivila, ali konačno je ipak doktorova volja nadvladala i sluga je kuharici purana ztrgnul iz ruk i puran napunjen sa onimi finimi milimi trüffli je odputoval k gospodinu prijatelju i zdravomu bolestniku K.

Sin gospodina K., dvadeset i dvie godine star, je pisal u uredu gospodina S. — pak si je gospodin K., kad je purana od doktora prijel, mislil: »Ako hoću prav promisliti, tak bi to najpametnije bilo, da ja ovu sočnu pečenu gospodinu S. pošaljem, jer on je poglavar mojega Adolfa, kojemu bi to moglo puno hasniti, pošto gospodin S. rad fno i dobro je, pak bi čoviek mogel svum sigurnostjum tvrditi, da bude iz zahvalnosti sina mi na višjem miestu zagovoril tak, da bi mi ga u Peštu u ministarku kancelariju zvrešenom za činovnika uzeli, odkud bi onda lahko dalje avanziral.«

Puran napunjen s trüffli je anda moral vandrat k gospodinu S., pri kojem je Adolf u kancelariji skoro dan i noć pisal.

Kad je gospodin S. purana prijel, navrele su mu sline u usta od štečavosti, a

prešlo, otrudil sam se, zato mislim, da za denes bude dosta. »Samo višekrat naj dojdou gospon učitelj! jako rado poslušamo, kaj nam povedaju, i zahvalni budemo« su više rekli: Ali to je već nečul učitelj. Otišiel je.

Napisal: Szép József.

Dušni den.

Tamna noć je. Vuni mrzel veter steple zute i suhe liste drevah, čuti je nuter vu sobu, da na zemlju padaju, a veter pak dalje pomeče. Deždj jako pada, gda se pozabi, zastane; onda samo vetra čujemo, kaj negda-negda zafučka, obloke i vrata zaljupava. Hudo vréme je to.

Vu sobi su tri ženske, pred jednim velikim stolu sediju. Svaka je vu černini, svaka ima vu ruki jednoga béloga rubca, kojega za suze brisati mnogoputa moraju nucati. Svaka ima pred sobom na stolu jednu molitvenu knjigu s jednom čislom. Tiho se spominaju, spomenka negda-negda zatihiju one suze, koje velki plač stira iz jako izplaćenih očih jedne ili druge ženske. Najstareša med njimi je mati, njezinu glavu već sede lasi kinčiju. Dve druge su njezine kćeri, vu najljepši dobi. Mati zabadava tiši svoje kćeri, koje se tak žuhko plačuju, ne more je razveseliti. Nekaj čudnovitoga je to, da negdo sa izplaćenimi očima hoće drugoga tišiti. Sak bi mogel tužen tužnoga, plačući plačućega nagovarjati, da mu suze ne cure iz očih. Stara mati je vezda vu hudim stališu, nju nitko neče tešiti, nema, gdo bi nju razveseliti. I onda, da bi imela utešitelja, uteha nebi našla, kajti ona je vezda i more biti za navéka neutješiva. Najprije more biti, da nekam oditi hoćeju, kajti svaka si pripravlja rubca velkoga — i on je črni. — Svilen rubec na glavi je črni, žepni rubec je béli, samo da i on je na kraju s črnim okrojen.

Vu tamnoj noći, vu takvim grozovito hudim vremenu, tri ženske kak vupaju van?! Ne moremo se čuditi. Ljudstva je jako mnogo na vulici, na putu sim-tam hodiju ljudi; stari, mladi, ženske i muži. Prije, kak bi se naše ženske na put genule, poišćeju jednu velku skatulju, iz koje lěpoga sa črnim

pantlekom pokinčenoga vėnca zemeju. Ovoga vėnca nosiju sobom.

— Veter još zmirom puše, a deždj je za kratko vréme pak zastal. Vu cirkvenim turnu jako zvoniju, glas zvoncah veter daleko odnese; i naše tri ženske, da ga počuju, svaka svoju bol po većput počuti. Glasi zvoncah sprovodi nje, kak ne davna, na grobje je sprovodi, gde su ne tak davna bili.

Daleko se vidi svetloča od grobja, a maloga zvona, kojega cuka pokopič, jeden jedini živ stanovnik grobja, već je čuti. Uprav se tak glasi, kak da bi svoje gosti zval, koji ga vu svakom letu pohode. Pred lesom grobja stoji mnogo kočijah, kajti danas ne samo siromak i najvećki bogataš dojde sim. Svaki se požuri vezda k jednomu grobu, da si dužnost prama svojemu grobu izvrši. Svaki se potruđi vu grobje, da se poklekne na otcov ili na materin grob. Tam kleči jeden starec, suzami poleva tri grobe, groba svoje žene, groba svoje kćeri i svojega sina. Dalje jedna žena vėnca ima vu rukah, da na križ dene, na on križ, na kojem je ime napisano svojega muža. Ovde, blizo se plače mati za svoju dčcu, koja su v jednom betegu, v jednim vremenu svi pet preminuli.

Grobje je samo vezda lěpo, tak lěpo, kak tužno. Nije moguće prebrojiti sve one svėće, koje vezda tak lěpim plammom goriju. Svakefele venci, od lěpoga do najlepšega. Na drugi stranjki grobja vidimo jednoga groba, na kojim ne najdemo niči lěpoga vėnca, niti pokinčenoga križa, ovde, na ovim grobu samo jedna svećica gori. I drugu razliku najdemo med ovim i med drugim grobom. One suze, koje na ov grob padaju, dohadaju iz tužnoga srea, koje se istinito zna plakati i žalostiti. Ov grob većjega kinča zatvori vu sebi, kak oni drugi, koji su samo izvuna pokinčeni. I istina je to, kajti ovoga je više ljudih pohodilo, kak niti jednoga. Sedmero dčce vidimo na ovim grobu klečuć; otec njihov počiva tu, za njega moliju Boga. Nije ov grob pokinčeni, ali ipak zato je najljepši, kajti one molitve, koje se tu moliju. Bog počuje, koj je gleda iz nebesah.

Još navek čujemo zvone. Ljudi se povrneju dimo. Poleg vrata vidimo jednoga groba. Na križu je jeden jako poznati vėnec s onim črnim pantlekom nakičeni. One tri

ženske klečiju na grobu, s kojimi smo se već sreli i koje smo već do grěbja sprovodili. Mati si ruke drži skupa, tak moli Boga. Druga se prigne k jednoj svećici, da vidi moliti iz molitvene knjige. Tretja poleg sestree jednu čistu drobi. Na onim vėncu dva črni pantleki visiju. Na jednim su ove reči: »Dobromu otcu deca«; a na drugim: »Dobromu mužu žena«.

Pisal: Szlamek József.

KAJ JE NOVOGA ?

Jeden million forinte na pučke škole.

Dr. Wlassics Gyula Minister je prešest ni tjedan pismo predložil pred orsački sabor, da mu jeden million forint duga dozvoliju za škole i navučiteljske stane. V svoji prošnji veli, da po orsagu v 196 občini su takve škole, koje su za škole nedotični stani. Mesto ove škole hoće 196 nove škole zazidati i 177 navučiteljske stane. Misli, da iz ove peneze bude mogel to sve napraviti.

Flume pod vodom.

Prošli tjedan je poplava bila v Fiumi. Kaj ljudi pametuju, još neznaju, da bi bila tak velika voda, kak vezda. Od ranog jutra do kesnog večera sesamo zleval deždj, tak, lak da bi ga zlevali. Fiumára zvana rėka je tak zrasta, da cela Fiume je pod vodom. Vulice, štacuni su se odmah napunile s vodom. sami štacunari su komaj pobešli od vode. Vojništvo i redarstvo je odmah na pomoć išlo. Dve žene su se vtople i telo njim je odnesla voda. Vnogo vcrknjene konje i krave je donesla voda. Kvar je strahoviten, niti ga do vezda nemreju preceniti. Osobito tamošnje fabrike su vnogo kvarne. V štacune, stane i po vulice je vnogo mlaja donesla voda. V jedni vulici se voda do prvoga kata zdigla, zašla je v duhansku fabriku, gde je vnogo gotove cigarje i duhana bilo, to je sve na nikaj došlo. Vnogi, koji su odmah ne mogli pobeći, med njimi ženske i deca, na obločnice spskakali i odonut vikali za pomoć. Voda je v jednu fabriku, gde papira i sopuna delaju, vudrila, odkud je vnogo papira odnesla. Sušak zvani zva-

kad je milo dišuce trüffle zadišal, pričel se je oblizavati od miline, kak maček, kad u komori šalicu vrhnja polize. — Ali — posle duge i težke borbe sam sobom reče: »Ja hoću biti izvišen, hoću veledušan biti — je, hoću biti izvanredan! Stara gospa N., moja dalešnja rođakinja stanuje ovde u Čakovcu, a ja sam joj dužan uvijek svoju privrženost i poniznost izkazovati, jer ona je bogata i već prilično stara gospa, pak bi čoviek po njezinoj smrti mogel liepi kup banjkih herbati, a to bogme nije za zahititi. Ja njoj se moram kakti uljudan i samo njoj ves odani rođjak izkazati, pak joj toga s trüffli punoga purana na prikaz poslati; k tomu znam, da me onda sigurno na obed pozove, pak bum tim imal taj profit, da joj se znato priverim, a k tomu budem i tu finu peečenu jel, kak da bi ju bil dal domaj speci. Eh, mudra sem ja glava!«

Ali žalibože je njegova bogata i prilično stara dalešnja rođakinja bila čoviek kak i svi drugi, čizma ju je tiskala, kak i svakog drugog, samo se nije znalo, gde ju čizma tišči, iliti jednom riečju i ona je imala svoje, obvezanosti za zahvalnost izkazovati, osobito pak je radi obiteljskih odnošajah imala

punu torbu razlogah, svojemu šogoru, Z. zahvalnom se izkazati. I zato, čim je sa trüffli napunjenoga purana od gospodina S. na prikaz dobila, rekla je u sebi: »Ovo je doista najljepši i najtečniji puran ovoga svieta, ali ja sam sama, pak ga na jedan krat i onak nebi mogla pojesti, a da bi pak se onak spečeni i sočni nekoliko dni okolo podurkuval i dapače bi ga u to vréme i muhe zapljувale, to bi bila za takovu finu pečenuku vekivečna škoda i na to rekuć grieh, koj se niti na ovem niti na drugem svietu neodprašća. Hoću ga anda mojemu šogoru Z. poslati, koj je više krat miesto mene se vozil u Kanizsu i tam mojega mnogoga posla tak točno obavil, kak da sam sama bila tam.«

I odmah je puran bez ikakovog zadržavanja oduputoval k-gospodinu Z., koj ga je velikim veseljem prijel, slugi, koj ga je donesal, dal liepi trinkgeld, a šogorici pak se u listu liepo za njega zahvalil.

To bi sad sve liepo i dobro bilo, i puran bi bil hitro pečen, da gospodin Z. nije imal osim te svoje šogorice više rodbine, skojimi je dapače moral radi obiteljskog

imetka pravdu voditi, jer sa njegovi rođjaki hoteli iz cielokupnog imetka pri delingi više dobiti, nego je ide. I baš za nekoliko dni zatim je imal biti konačni sud u toj pravdi, pak si je gospodin Z. mislil, da bu najpametnije učinil, ako toga trüffli napunjenoga liepoga purana pošalje svojemu zastupniku kod tog suda, najme svojemu fiskališu, koj ga onda hoće čim bolje zastupati i za njegovu se stvar zauzeti; jer, mislil si je: tko maže, taj se i vozi, k tomu pak ga puran nije nikaj koštal i ovak bi to vrlo liepa mita za gospodina fiskališa a njega samoga nebi nikaj koštala.

Odmah anda dozove svoga slugu te mu naloži, da purana trüffli napunjenoga bezodvlačno s ovim listom odnese gospodinu fiskališu.

Ali slučaj je hotel, da fiskališ u toj obiteljskoj pravdi gospodina Z. sa njegovom rodbinom nitko drugi nije bil, nego gospodin Deurbany, koj je purana prvi od Barona K. bil dobil, pak je onda iz toga sledelo, da je ta fina i sočna pečenuka, od osme ure u jutro do četvrte po poldan, putujuća od kuće do kuće u sedem različnih kućah

našnji varaš je čisto oblejani; most koj je med Sušakom i Fiumom je na 60 cm. visokom vodom bil oblejani. Kad je voda pala, med mostnicami su vno go papira našli, kojega je voda z fabrike donesla. Podvečer je glas vudril, da su dvoja deca zginula. Zasiurno je nje voda odnesla.

Lihva.

Iz Hegyközpályi zvane občine nam piše-ju sledeće: Szabó Imre zmoznoga gazde kćer je od Štefan kraljevoga beteguvala. Doktor i žene su k njoj hodile, ali zabadava. Ove dane je došla Hamza Lina zvana ciganica, pogledala je betežnicu i s lepimi reči je nagovorila gazdu, da ona mu kćer zvraci. Gazda si je ne premisslav dugo, pak je na ciganicu zapustil, da zvraci betežnu kćer. Ciganica je najprvić 7 zrne bažulja prosila i to je zašila v blizinu kćeri. Zatim je sedem nove sreberne forinte, 7 korune, jednoga kepenjka i 2 friške hlebe prosila. To sve je zakopala pod jednu malinu na dvoru. Pod večer pak pokadila hižu betežnice s posušenim rozmarinom. — Denes tjedan dojdem — veli ciganica, kad je odhadjala, onda bude već zdrava kći. Čakali su ju ali zabadava. Potlam su skopali zemlju pod malinom, ali bormeš niti forinte, niti korune, niti pak kepenjka nega bilo, sve je odletelo. Vezdaju slobodno išćeju.

Porobljeni putnik.

Jeden siromak človek je išel pomalem proti Debrecinu. Človek je biblie tržil, poleg toga imel je vnogo knjige i nekaj penez. Na putu ga na jedanput jeden konjenik vlovil, peneze do 30 frti i sve knjige mu je zel. Putnik se odmah nazaj obrnul vu Szoboszló zvanu občinu i tamo je svoj dogodjaj prijavil redarstvu. Redarstvo je odmah i v Debrecin telegraferalo i tak su zločinca prije, kak bi on v Debrecin došel, su vlovili, gde vezda v reštu čeka svoju sazluženu kašligu.

Žrtva žganice.

Z Garahonc zvane občine nam pišeju, da tamo Kincser Anna zvana ženska je v susednu Zöldes zvanu občinu išla na posvećenje cirkve. To je ona ni mogla preterpeti, da po putu nebi jedno parput pila žganice. Kad bi tak se približavala do zvane občine, već se dosta napila žganice. Put nju je k-željeznici pelal. Ravno kad bi pijana do željeznice došla, je onut jeden vlak išel, koj ju je podrel i pod sebe potegel. Kad su vlaka zastavili, već su više kočije čez nje i spod vlaka su ju mrtvo potegnuli.

dila i baš toliko osobah na zahvalnost obvezala bez da ju je i koj samo pokostal, dok je konačno onomu u ruke došla, komu je prvobitno bila namienjena.

»To je stalo u zviezdah zapisano! — Tak je bilo sudjeno!« — zaviknul je gospodin fiškališ Deurbany, kad je trüfli napunjenoga tečnoga purana opet zagledal. — »Nikomu nije sudjenu ovu finu pečenku jesti osim mene, pak kad je tomu tak, neka bude tak. Jancsi! Odesi toga purana u kuhinju kuharici, da ga za večerju pripravil!«

I on je izbilja purana, koj svojim putovanjem na dobroti nikaj nije zgubil, jel.

Pak ako ova pripovest i nije istinita, to za niti ona na šali nikaj nezgubi.

Em. Kollay.

Tati.

Z pečuha nam pišeju: Pri Sági Lajos gazdi su brali. Već su se rano v jutro počeli s veseljem jer je vnogo grozdja zrasto. O poldan su se trudni težaki k obedu seli. Obed je dugo trpel i poleg toga su on dan samo grozdje obrali i nametali v prešu, da drugi dan rano počeu prešati. Ali drugi dan su široko gledali, da su prešu praznu našli. Nešci je vkral grozdje. Zločinca, koj je grozdje samo odnesti ni mogel nego odpeljal, još vezda su ne našli.

Kad žnjeju po zemlji?

Po zemlji navek žnjeju. Ne samo pri nas, nego se to za celu zemlju razumjeva. V Januaru, kad pri nas sve sneg zakriva, žnjeju v Australiji. V Februaru v Indiji i v gornjim Egiptu. V marcijušu v dolnjim Egiptu; V Aprilijušu na Cziprus otoku, Perzsiji, mali Ažiji, v Meksiki i na Kuba otoku. V majušu v Algiru, Sredinski Ažiji, Kinezkim, Japániji. V junijušu pri nas: Magjarski, Grčki, dolnji Ruski, Taljanski, Španjolski, Portugalji i po južni strani francuzke zemlje. V julijušu po Némškim, Austriji, severni strani Francuzke, Svajc, po Svédskim, Norvégiji. V septembru po severni strani Ruske. V novembru i decembru po severni Australii, Peru (Amerika), južni Atriki i dolnji Indiji.

Srce ubojnika.

V Eszékü pred sudbenim stolu se dogodilo sledeće. Jeden seljak je bil na sudu da je jednoga arendaša vnoril, zato. ar ga ov za nekaj tužil. Ubojnik je sve tajil, ali sudbeni stol ga na 18let rešta obsudil jer su više svedoki proti njemu valovali. Med svedoki je bila i njegva žena. Zapita ju sudec:

— Kuliko dece imate?

— Tri.

Obtuženik srdito skoči gori z mesta svojega, pak zavikne:

— Lažeš! ... mi imamo 6 dece!

Žena je žalostno pogledala na svojega muža i veli stiha:

— Istina šest smo imali, ali doklam si ti zaprl bil, troja su nam v differitisu vmrla!

Umorniku je reč zabegla i najedenkrat se samo zkupa zrušil. Suda su poleg toga na drugi dan obrekli i onda je miło oplakival svoju decu.

Nedužno na galje obešen.

V Zapadnoj Ruske zemlje Varšo zvanom varašu se pred par leti dogodilo, da su jednoga prezmoznoga krčmara obesli. Slučaj se tak dogodio: V Bicsava zvano malo selo je 1892. leta v februaru jeden bogat trgovec došel i na noć se k ovomu Čazek zvanomu krčmaru nastanul. Trgovca su drugi dan v jutro mrtvog našli v postelji. Krčmar je rekel, da gosta je srčni krč zaklal i makar je doktorska iztraga nikakov trag ne našla, koja bi kazala, da je trgovec s prisiljenom smrtnom moral vmreli, ipak su krčmara s svojom familium zatvorili, jer družina su proti njemu valovali. Psatka zvani njegov sluga je pod prisegom valual, da je videl, kak je gazda v noći svoga gosta zagutil i porobil. Psatkova draga, i koja je pri krčmaru služila, je to valovanje potvrdila još, da je vidla kad je gazda poroblene peneze vu vrtu pod jednu hrušku zakopal. Pod drevom su i zaista našli nekaj penez, poleg toga su krčmara do kraja za činovnika potvrdili i poleg toga na smrt obsudili. Nesrečni človek je zabadava govoril, da je on nedužen, na galgaj je moral svoj život dokončati. Pred par tjedni se onda pripetilo,

da Psatka se posvadi svojim negdašnjom dragom, koju je i med vremenom ženil. Na svadju njihovu su počeli paziti susedi i ovi su čuli, kak su jeden drugoga s krivom svedočanstvom potvarali. Prijavili su je, i podigli proti njimi iztragu, koja je vezda dokazala, da je nesrečni krčmar zaisto nedužen bil. Nevaljanci su ovak govorili: Krčmar je imel to navadu, da gotove novice si je na vrtu zakopal. To su oni zapazili i svojega gazdu su redovito pokrali. I onda su tak napravili, samo su 50 rubellov — kuliko su i onda pod hruškom našli — ostavili, i pripovest za trgovcovu smrt su tamo zmislili, da se tak sami oslobodiju od svoje gazde, koj bi morebiti znašel njihove kradnje. Zlodušni krivi svedoki vezda v reštu čekaju svoju kašligu, da zaradi njih jeden nedužen človek je moral smrt podnesti.

Cirkvena pesma

za Dušnji dan.

Tužni zvoni jesu
Žalostno zvonili,
Čuli jeste sami
Priatelji mili.

Nazvesčali su vam,
Kak čujete mene,
Naj se vsaki v svojem
Sreću vezda gene.

I pomisli Bogu
Za pokojne duše,
Kojih vre med nami
Ovde nije više.

Morali su tužni
Sveta ostaviti,
I vu mater zemlju
V počinek oditi.

Tela njim na grobju
Vezda počivaju,
Morebit dušice
Pokoja nemaju.

Vezda se nam glase,
Da se izmislimo
Ter se Bogu za nje
Denes pomolimo.

Moli sia za otca,
A kći za mamicu,
Otec, mati dragi
Za svoju dečicu.

Sestrica ljubljena
Ti za brata svoga,
A brat pak za sestru
Vezda moli Boga.

Vezda takaj i ti
Tovaruš ljubljeni,
Iz tovarušice
Svoje se spomeni.

Molite takajše
Vi dvovice mile,
Tovaruš ljubljene
Jeste vre zgubile.

Priatelji dragi,
Koji jeste bili,
Za svoje poznane,
Da bi se molili.

Ah molimo vsi skup
Ovak govoreći:
Bože! daj dušicam
Pokoje vekivečni!

Mura-Szl. Mária. Složil: Koós Jakob.

Odgovorni urednik

MARGITA JOZSEF.

Gabona árak. — Cienna zítka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	ftől	frtig
Buza	Pšenica	9 00 —	
Zab	Zob	5 60 —	
Rozs	Hrż	6 75 —	
Kukoricza új	Kuruza nova	4 50 —	
» » ó	» » stara	5 40 —	
Árpa	Ječmen	5 50 —	
Fehér bab új	Grah beli	7 00 —	
Sárga » »	» zuti	6 10 —	
Vegyes » »	» změšan	5 80 —	
Lenmag	Len	8 00 —	
Bükköny	Grahorka	5 50 —	

Nyilttér³⁾

E rovat alatt közlötökért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Báli selyem 45 krtól14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és minőségben. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek.**Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.**

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!**Krondorfi**
alkálikus természetes
savanyuvíz**MINT NYÁLKA OLDÓ SZER**

egy magában mint meleg tejfel gyeyítve

KÖHÖGÉSNEEL, REKEDTSÉGNEEL.**TÜDŐHURUTNÁL stb.**legjobb gyógyszerrel ajánltatik.
NEHÉZEN EMÉSZTŐ, GYOMOR-
HURUTNÁL KITÜNŐ HATÁSA VAN

Kapható:

T O D O R R. czégnél.

625 4-10

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER**Linimentum Capsici compos.**Ezen hírneves haszner ellentélt az idő megrobtálásának, mert már több mint 30 év óta megrobtalható, rájonaemlépítő bedoradékat alkalmazzák térvényeinek, csuszai, fagszagtalanítási és megpuhításnak és az orvosok által bedoradékosra is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű haszner, melynek egy házatársian sem kéllene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árvaon magdóon minden gyógyszertárban készletben van; fővárák: **Török József gyógyszerésznél Budapestben.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosan meg kell nézni, az minden seborrákat utánaat van forgalomban. **Ki nem akar megárosodni, az minden frige utvegen "Horgony" vedegy és Richter czéggelgyes néköl mint nem va. fogd.****RICHTER F. AD. és TSA.,** esasz és kir. udvari szállítók, **RUDOLSTADT** (Thuringia).

624 1-40

Köszén eladás!

Jó minőségű

köszén

ajánl

Métermázsa-ként 60 kr.**10 métermázsan felül 55 „****25 „ „ 52 „**

a helybeli raktárból átvéve.

5 métermázsan felüli vételnél a házhoz szállításért métermázsként 5 kr. számíttatik.

GRÁNER TESTVÉREK

645 3-6

Csáktornyán.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.**A czög 17 év óta áll fenn**s most már az országban kívül is elterjedt a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadonoz csemetét szállít Horvát, Szlavonország, Bulgária, Románia és Németország részére, Nemessia-állománya ezáltal 500.000 drb; valonez-állománya 8 millió. A czög évenként 45.000-50.000 rendelének küldi szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljese, homoktalajon létesült. A gyümölcsfajok boldogult **Bereczki Máté** mezőkövész-házi hírneves telepéről valók. Ugy magasderékű, valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszibarack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökérű, fahiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfok dbja 45-50 kr. Nagybeni vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentit gyümölcsajokból talhártis folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdag gyökérezetüknel fogva főként nagybeni telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadoncazi is bármely számban és erősségben megrendelhetők a fentit czégnél. A gazdag gyökérezeti valoneczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frt terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-czim:**Unghváry László gyümölcsfa-iskolája, Czepléden.**

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

642 3-10

Bernyák Károly

vaskereskedésében

Csáktornyán

egy 13—14 éves jó házból
való fiu

tanonczul

azonnal felvétetik.

Vu štacunu s željezom

Bernyák Károly

vu Čakovcu

bude jeden 13—14 letah star
dečak iz dobre hiže

za vučenika

taki primljen.

652 2—*

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherczeg
udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót
Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbestalppal
béllet cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kirándu-
láson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem
fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőkénél. Kül-
dök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára
készítsenek másikat asbestalpbéléssel, ugyanannál a
cipézésnél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek
és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a sza-
loncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigaz-
gatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetétű cipők kitűnőeknek bizonyultak,
száradlan és puhán járok; megszűnt minden láb-fájá-
som, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi
további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

tisztelet hiva
Wekerle Sándor.

Nincs többé láb fájtás!

**Óvjuk lábainkat hideg-
től, nedvességtől és
meghűléstől.**

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem
börkeményedés, sem lábdaganat,
sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása
annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon
szabadalmazott asbestalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr.
gyermekeknek fele.

Az asbestalpbélés kitűnőségét legjobban bizo-
nyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és
a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szál-
lítottatt.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz elő-
leges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok
és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladóknek megfelelő árendemény.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság,
Budapest VI. Sziv-utca 18.

524 1—22

SZIVATTYUK

mindennemű, házi nyilvános, mezőgaz-
dasági és iparcélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási
módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsdá-
ellen védve.

540 24—26

Árjegyzékek
ingyen és bérmentve

W. GARVENS, Wien.

I. Wallfischgasse 14. sz.
Schwarzenbergstrasse 6. sz.

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű tizedes
százados és hidmérlegek fából és vas-
ból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgaz-
dasági és ipari célokra. **Embermérlegek, mérle-
gek házi használatra, barommérlegek.**
Commandit-társaság szivattyú és mérleg-
gyártása.

Legnagyobb nyeresemény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeresemény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200

15650 á 170. 130. 100. 80. 40
50,000 nyer. és jut
összegben 13.160,000
melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

A harmadik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nem-
skóra ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre **50,000** újból nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereseményjegyzék szerint az ösz-
szes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, amint már általánosan is-
meretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát
sornolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeresemény legszeren-
cesébb esetben

egy millió korona.

Szíves meglátás megrendeléséknél eredeti sorsjegye-
ket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész	1-5 oszt. eredeti sorsjegyet	6.— frt
fél	" " " " " "	3.—
negyede	" " " " " "	1.50
nyolczad	" " " " " "	75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges bekül-
dése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hi-
vatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul
állanak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány
ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál
mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb
azonban

f. é. november hó 5-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték
főelárusítói

Budapest, V., Váci-körút 4a.

635 4—6

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre
tervezettel együtt küldeni.

Az összeget

1. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos

frt) utánvétellel kérem
postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző töröndő.

Pontos cím